

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Підвищення конкурентоспроможності експортної продукції підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,
групи 8.06.07.13.01,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Мішустіна Г.О.

Керівник: к.е.н., доцент Астахова І.Е.

Рецензент: к.е.н., доцент Комір Л.І.

Харків – 2015 рік

Зростаюче урізноманітнення потреб споживачів, зростання конкуренції, взаємодія бізнесу, мобільність змін у конкурентному середовищі, значне збільшення та широка доступність сучасних технологій, а також низка інших факторів спричинили підняття значення та актуальності досліджень проблем підвищення експортної конкурентоспроможності продукції підприємства. При здійсненні зовнішньоекономічної діяльності перед підприємствами як правило постає низка проблем, пов'язаних з формуванням ефективного механізму управління міжнародною конкурентоспроможністю.

Конкуренція – одна з головних рис ринкового господарства. Саме вона створює умови для розробки і створення нових товарів і послуг. В умовах процесу глобалізації та інтернаціоналізації проблеми забезпечення конкурентоспроможності виходять на перший план, оскільки лише конкурентоспроможність гарантує виживання товаровиробника і на внутрішньому, і на зовнішніх ринках. Між собою конкурують товари, товаровиробники, галузі, країни. Між цими рівнями конкуренції існує тісна залежність.

Під конкурентоспроможністю продукції заведено розуміти сукупність її властивостей, що відбиває міру задоволення конкретної потреби проти репрезентованої на ринку аналогічної продукції. Вона визначає здатність витримувати конкуренцію на ринку, тобто мати якісь вагомі переваги над виробами інших товаровиробників.

Проблеми взаємозв'язку макроекономічного регулювання та конкурентоспроможності ділових одиниць для економічної науки не є новим. У світовій економічній науці їм присвячено чимало змістових праць, орієнтованих на вивчення окремих аспектів такого впливу. Вагомий внесок у дослідження впливу економічного середовища на конкурентоспроможність підприємств зроблено А.Смітом, М. Туган-Барановським, Дж. М. Кейнсом, Й. Шумпетером та ін.. Цим проблемам присвячені також праці М.Портера, І. Ансофа, А.Ругмана, Дж. Данінга, Дж. К. Грейсона, Ю. Іванова, Р. Фатхутдінова

та ін.. Серед вітчизняних дослідників слід визначити Ю. Бажала, Г.Башнянина, В.Геєця, Є. Мниха, С.Обороську, А.Савченка та ін..

Об'єктом цього дослідження є експортна конкурентоспроможність продукції ДП «Завод хімічних реактивів».

Предметом дослідження є система теоритичних знань та методичних засад щодо удосконалення методичного забезпечення підвищення експортної конкурентоспроможності продукції підприємства.

Мета роботи – розробка рекомендацій та пропозицій щодо підвищення рівня конкурентоспроможності експортної продукції підприємства.

Реалізація цієї мети передбачає розв'язання таких основних завдань:

дослідити складові аспекти експортної конкурентоспроможності та визначити загальний рівень для даного підприємства в контексті з навколишнім середовищем;

проаналізувати господарську діяльність ДП «Завод хімічних реактивів», в тому числі виконати економічний, фінансовий аналіз підприємства та оцінку зовнішньоекономічної діяльності;

розробити напрями підвищення експортної конкурентоспроможності продукції підприємства.

Теоретичною основою роботи є праці вітчизняних та зарубіжних учених-економістів з проблем міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Інформаційну базу становлять Закони України, міжнародні акти, ратифіковані Україною, нормативні акти, матеріали бухгалтерського та управлінського обліку підприємства, наукові журнали, статті, офіційні сайти мережі Інтернет.

У процесі дослідження застосовувалися загальнонаукові та спеціальні методи економічних досліджень, зокрема порівняльний аналіз – при узагальненні теоретичних підходів до визначення змісту понять «конкурентоспроможність», «міжнародна конкурентоспроможність», системний аналіз дозволив проаналізувати методи оцінки конкурентоспроможності підприємства, економіко-статистичний аналіз – для

аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, абстрактно-логічний метод – з метою теоретичного узагальнення й формулювання висновків.

Реалії сьогодення свідчать про те, що існує проблема щодо створення та забезпечення подальшого зростання рівня міжнародної конкурентоспроможності підприємств при виході на зарубіжні ринки. Вона пов'язана в першу чергу з відсутністю необхідних знань та навиків щодо створення ефективної системи управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Управління конкурентоспроможністю експортної продукції підприємства означає застосування певного комплексу заходів, спрямованих на протистояння різноманітним зовнішнім факторам впливу та подолання негативних наслідків конкуренції з метою досягнення бажаного рівня конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Основною метою управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства є забезпечення сталого функціонування підприємства за будь-яких економічних, політичних, соціальних умов на зовнішньому ринку.

Отже, для вирішення проблем щодо підвищення рівня конкурентоспроможності експортної продукції підприємства варто рахуватися з основними факторами, які тим чи іншим чином впливають на діяльність підприємства на міжнародних теренах. А саме слід оперативно розв'язувати основні проблеми, що пов'язані з виробництвом продукції та її оновленням, працювати над підвищенням якості продукції; постійно здійснювати моніторинг ринку; вести ретельну координацію усіх сфер діяльності, а також реалізувати стратегії підприємства, які б дозволяли успішно функціонувати та конкурувати на зовнішніх ринках.

Мішустіна Ганна Олексіївна

«Підвищення конкурентоспроможності експортної продукції
підприємства»

Предметом дослідження є система теоритичних знань та методичних засад щодо удосконалення методичного забезпечення підвищення конкурентоспроможності експортної продукції підприємства. Мета роботи – розробка рекомендацій та пропозицій щодо підвищення рівня конкурентоспроможності експортної продукції підприємства.

Ключові слова: конкуренція, конкурентоспроможність, міжнародна конкурентоспроможність, експортна продукція, управління конкурентоспроможністю, оцінка рівня конкурентоспроможності експортної продукції.

Мишустина Анна Алексеевна

«Повышение конкурентоспособности экспортной продукции
предприятия»

Предметом исследования является система теоритических знаний и методических основ относительно совершенствования методического обеспечения повышения конкурентоспособности экспортной продукции предприятия. Цель работы - разработка рекомендаций и предложений по повышению уровня конкурентоспособности экспортной продукции предприятия.

Ключевые слова: конкуренция, конкурентоспособность, международная конкурентоспособность, экспортная продукция, управление конкурентоспособностью, оценка уровня конкурентоспособности экспортной продукции

Mishustin Anna O.

"Pidvyschennnya export competitiveness of enterprise"

The subject of research is a system of theoretical knowledge and methodological framework about improving the methodological assurance of

increasing the competitiveness of export production. Purpose of this work is developing of recommendations and proposals about improving the competitiveness of factory's export production.

Tags: competition, competitiveness, international competitiveness, exports, competitiveness management, assessment of the competitiveness of exports